İki Tebliğde Birlikte Hareket

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 13. Daire	10.02.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/848	2025/670	SPKn 104, Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği (VI-104.1) m.3 ve 5, Özel Durumlar Tebliği (II-15.1) m.4, İYUK 49

ÖZET

Çimento payında fiktif emirlerle piyasa bozucu eylem gerçekleştiren gruba dahil sayılan davacıya 201.451,61 TL SPK cezası verilmiştir. Danıştay, Özel Durumlar Tebliği'ne göre birlikte hareket edilmediği yönündeki önceki Kurul kararının, tanım farkı nedeniyle cezaya engel olmadığını kabul etmiştir.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ozel-durumlar-birlikte-hareket-karari-piyasa-bozucu-ceza-danistay-2025-670/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2024/848 E. , 2025/670 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2024/848

Karar No:2025/670

TEMYİZ EDEN (DAVACI) :...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurulu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:...sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı hakkında, ... Çimento Sanayii Ticaret Anonim Şirketi (... Çimento) pay piyasasında 02/01/2018-21/02/2018 döneminde VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan eylemleri gerçekleştirdiğinden bahisle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 104. maddesi uyarınca 201.451,61-TL idari para cezası verilmesine ilişkin ... tarih ve... sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmektedir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:...sayılı kararda; Mahkemelerince 18/11/2022 tarihinde yapılan duruşmada dava konusu idari para cezasının dayanağı denetleme raporuna karşı davacı tarafından beyan sunulması için davacı vekiline süre verilerek anılan rapora karşı beyanların alındığı;

Davacı tarafından uyuşmazlığın çözümü için bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmesi gerektiği ileri sürüldüğü ancak olayın çözümünün özel ve uzmanlık isteyen bir bilgiyi gerektirmemesi karşısında bilirkişi incelemesine gerek görülmediği, uyuşmazlıkta davacının da içinde bulunduğu yatırımcı grubu olarak tanımlanan yatırımcılar tarafından 37 işlem gününü kapsayan 02/01/2018-21/02/2018 tarih aralığındaki inceleme döneminde yüksek miktarlı net alım işlemleri gerçekleştirildiği, söz konusu yatırımcıların birbirleriyle olan akrabalık ilişkileri, tüzel kişiliklerde yer alan ortaklıkları dikkate alındığında bu kişilerin yatırımcı grup olarak tanımlanmasının yerinde olduğu, davacının da aralarında bulunduğu kişilerin yatırımcı grup olarak tespit edilmesinden sonra davalı idarece yapılan tespitlerde grubun ... Çimento pay piyasasında piyasa bozucu işlemler yaptığı, inceleme döneminde yüksek miktarlı net alış ve net satış işlemleri ile piyasayı etkileyebilecek oranlarda işlem gerçekleştirildiği, grup halinde tek bir hisseye emirler verildiği, söz konusu dönemde ... Çimento pay piyasasında ağırlık ortalama hisse değerinin %74 oranında arttığı, aynı dönem içerisinde endeksin ise %1 arttığı, bu kapsamda ... Çimento pay piyasasındaki artışın makul olmadığı, bazı günlerde hissedeki alım emirlerinin çoğunun davacının da içinde bulunduğu grup tarafından verildiği, farklı fiyat kademelerine en iyi alım-satım kademelerine emir iletildiği ve bu emirlerin bir kısmının yatırımcı grup içerisinde alım satım olmaması maksadıyla veya en iyi satım kademesine satış yapılabilmesi amacıyla iptal edildiği, aynı miktarlı alış işlemlerinin aynı miktarlı satış işlemlerine oranla çok daha fazla emirle gerçekleştirildiği, pay piyasasında süreklilik arz edecek şekilde girilen emirlerin iptal edilmesi ve farklı fiyat kademelerine emir iletilmesi ve bu yolla piyasada yoğun talebin bulunduğu izlenimi yaratıldığı, ancak iptal edilen emirler ve talebi arttıran emirlere bakıldığında bu durumun fiktif olduğu sonucuna ulaşıldığı, inceleme dönemi içerisinde ağırlık fiyat ortalamasına göre %74 artış ve aynı ortalamaya göre fiyatta %30 azalma gerçekleşen ... Çimento pay piyasasındaki hareketler neticesinde söz konusu piyasanın bozulduğu ve davacının içerisinde bulunan yatırımcı grubun da bu piyasa bozucu faaliyetleri gerçekleştirdiği hususunun sabit olduğu;

Öte yandan, Mahkemelerinin 19/12/2022 tarihli ara kararı ile davalı idareden ... Çimento pay piyasasına yönelik davacının bir grupla hareket etmediğine yönelik davalı idarece alınmış bir karar bulunup bulunmadığı ve davacının ... Çimento pay piyasasında elde ettiği net menfaatin ne şekilde hesaplandığına yönelik açıklamaların istenildiği, davalı idare tarafından gönderilen cevabi yazıda; davacının da içerisinde bulunduğu grup üyelerinin işlemler sırasında piyasaya çok yüksek miktarlarda alım emirleri ilettiği ve bu emirlerin önemli kısmını iptal ettiği, bu işlem tarzıyla pay piyasasında fiktif bir talep yaratan grubun paya olan yatırımcı ilgisini artırarak fiyat artışımı desteklediği, ardından hesaplarındaki payların neredeyse tamamını yükselen fiyatlardan satarak menfaat temin ettiği, davacı inceleme konusu dönemde virman hareketleri ve pay alım-satım işlemleri üzerinden yapılan tespite göre net 100.725,80-TL menfaat elde ettiği, davalı idarenin Ortaklıklar Finansman Dairesinin birlikte hareket etme unsurunu değerlendirme ve inceleme yetkisinin bulunmadığı, birlikte hareket etme eyleminin hisse bazında Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi tarafından yapıldığının belirtildiği;

Bu itibarla, davacının ... Çimento piyasasında grup olarak hareket ettiği, bu grubun pay piyasasında piyasa bozucu eylemler yaptığı, davacının söz konusu grup hareketi içerisinde menfaat elde ettiği ve mevzuat uyarınca net menfaat tutarının iki katı idari para cezası verildiği, bu haliyle usule ve mevzuata uygun olarak idari para cezasının uygulandığı anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, savunma hakkının kullandırılmadığı, grubun diğer üyeleriyle birlikte işlem yapılmadığı, her yatırımcının amacının kazançlı yatırım yapmak olduğu ve işlemlerin piyasa bozucu nitelikte olmadığı iddia edilmiş ise de, idarece davacıya gönderilen savunma talep yazısına istinaden davacının savunma verdiği, denetleme raporunun tebliğine ilişkin açık bir düzenleme bulunmadığı, rapordaki tespitlerin savunma istem yazısında da yer aldığı ve davacının söz konusu yazıda yer alan hususlara karşı beyanlarını sunduğu, grubun diğer üyelerinin aynı aileden olduğu, grup içerisinde yer alan şirketlerin yönetim kurulu başkan ve üyelerinin davacının kızı, damadı veya ortağı olduğu anlaşıldığından davacının anılan iddialarına da itibar edilemeyeceği belirtilmiştir.

Belirtilen gerekçelerle, dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, bilirkişi incelemesi yaptırılmasının gerektiği, Mahkeme tarafından savunma için verilen sürenin az olduğu, savunma hakkının kısıtlandığı, ortada bir denetim raporu bulunmadığı, hukuka uygun işlemlere piyasa bozucu işlem denildiğinin idare tarafından da kabul edildiği, incelemenin iki yıl sonra yapılmasının kabahate konu işlemlerin hukuka uygunluğunu gösterdiği, ... Çimentonun kar açıkladığı, kar açıklayan şirkete yatırım yapılmasının doğal olduğu, Ortaklıklar Finansmanı Dairesinin işlemleri inceleyerek birlikte hareket

etmediklerine yönelik karar verdiği, davalı idarenin kendi görüşüyle çeliştiği, şirketin pay fiyatının genelde yükseldiği, idarenin bir bütün olduğu, Daireler arasında çelişkili görüşler olduğu, Ortaklıklar Finansmanı Dairesinin görüşlerinin en üst merci olan Karar Organı tarafından onaylandığı, menfaatin nasıl hesaplandığının belirtilmediği, idareye üstünlük verilmesinin insan haklarını ihlal ettiği, dava konusu Kurul kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacının bir grupla hareket ederek piyasa bozucu eylem gerçekleştirdiği, Ortaklıklar Finansmanı Dairesinin Özel Durumlar Tebliği uyarınca inceleme yaptığı ve bir sonuca vardığı, ancak dava konusu işlemin Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği uyarınca tesis edildiği, birlikte hareketin her iki Tebliğ'de farklı şekilde düzenlendiği, Özel Durumlar Tebliği açısından birlikte hareket edildiğine yönelik delil bulunmayabilecekken Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği uyarınca farklı sonuca varılabileceği, dava konusu Kurul kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacının duruşma istemi yerinde görülmeyerek gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Bölge idare mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Her ne kadar davacı tarafından, 31/01/2019 tarih ve 7/140 sayılı Kurul kararıyla, davacının da aralarında yer aldığı yatırımcı grubunun birlikte hareket etmediği konusunda karar verildiği ancak dava konu Kurul kararıyla bu karara aykırı bir şekilde idari para cezası uygulandığı iddia edilmişse de, 31/01/2019 tarih ve 7/140 sayılı Kurul kararıyla yapılan değerlendirmenin Özel Durumlar Tebliği kapsamında yapıldığı, Özel Durumlar Tebliği'nin 4. maddesinde birlikte hareket eden kişilerin, Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 3. maddesinde farklı bir şekilde düzenlendiği ve bu kapsamda Özel Durumlar Tebliği uyarınca birlikte hareket etmediği sonucuna varılan bir grubun Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği kapsamında birlikte hareket ettikleri sonucuna varılabileceği anlaşıldığından, davacının bu iddiasına itibar edilemeyeceği açıktır.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ...tarih ve E:..., K:... sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan kararın ONANMASINA,

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. 2577 sayılı Kanun'un 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın ... İdare Mahkemesine gönderilmesine, 10/02/2025 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.